

saadanne organisationsmæssigt fastsatte Regler, at de kan gennemføres overfor den, der ikke vil rette sig efter dem, ved Landets Domstole. Her er vi, efter min Opfattelse i hvert Tilfælde, sikkert ved Porten til denne Opgaves Løsning: Dette, at man ikke længere retligt beskytter Organisations- tvangen, enten den saa udfoldes paa det ene eller paa det andet Omraade, men aabner Adgang for den enkelte til at sælge til og arbejde for de Priser og den Løn, som er opnaelig, det er det afgørende, saaledes at man ikke, saafremt disse Priser eller denne Løn ikke dækker det, som man føler den vedkommende forpligtet til i Henhold til indgaaede Aftaler, økonomisk eller paa anden Maade forfølger vedkommende, boykotter ham, hindrer ham i det, som burde være hans lovlige Næring, og maa- ske oven i Købet faar Domstolens Beskyttelse for en saadan Fremgangsmaade og faar dens Lovlighed erkendt.

Men ogsaa dette: at tilvejebringe fri Bane for Konkurrencen i vort Samfund er en Opgave, som er ganske overordentlig vanskelig. Det er en Opgave, som man i saa at sige alle civiliserede Lande ind- gaende har beksæftiget sig med, og mere end eet Sted har man kapituleret overfor Opgaven og givet op overfor de Vanskelig- heder, den viste sig at omfatte. Andre Steder har man forsøgt en Lovgivning, som dog neppe noget Sted — i hvert Fald ikke mig bekendt — har givet synderlig værdifulde Resultater.

Jeg tror, det er ad de Veje, jeg har antydet, man skal søge dette Problem behand- let; og naar man i Bemærkningerne til Lovforslaget henviser til det tidligere Mini- steriums Arbejde paa dette Omraade, som ikke blev fuldført, og naar den ærede socialdemokratiske Ordfører fra denne Taler- stol proklamerer, at det, vi her staar overfor, er ganske simpelt hen Fortsættelsen af det Arbejde, den tidligere Regering var inde paa, saa maa jeg sige; at med den Tendens, som har fundet sit Udtryk i dette Lovfor- slag, ad de Veje, som det peger paa, ved at knæsatte de Principper, som det fremfører, har den tidligere Regering ikke haft nogen som helst Forbindelse. Ad de Veje tror vi aldeles ikke at det Maal, man har sat sig, kan naas, men vi tror, at det modsatte vil blive Resultatet.

Vi vil derfor ikke kunne være med til gennemføre en saadan Lovgivning, men vi haaber ved en fortsat Behandling af Pro- blemet ud fra den Grundbetragtning, som er vor, i en nær Fremtid at kunne give et Bidrag til Hævdelsen af Konkurrencens

Frihed, Erhvervslivets Frihed her i Landet, et Bidrag, som jeg stoler trygt paa vil virke i langt stærkere Grad fremmende for det Formaal, som man søger plejet ved det her foreliggende Lovforslag, end Tilfældet er derved, at man søger at virkeliggøre Principper om et Statsstyre paa dette Om- raade, som er nedlagt i dette Lovforslag, og som det høje Ting jo særdeles vel ved, at det Parti, jeg tilhører, og paa hvis Vegne jeg taler, absolut og afgørende er imod.

Lange: Hvis der kunde laves en Lov, der kunde hindre urimelig Handelsavance samtidig med, at den muliggjorde rimelig Avance, saa vilde jeg være Tilhænger af en saadan Lov og vilde medvirke til dens Gen- nemførelse. Og det vilde jeg ikke mindst som Handelsorganisationsmand, for det er givet, at ikke mindst de Erhverv og de Virksom- heder, som vilde basere deres Eksistens paa en urimelig Avance, vilde komme til at bøde derfor; og der er Grund til, hvis der findes Erhverv eller Virksomheder, som beregner sig en urimelig høj Handelsavance, da at advare derimod, ikke alene af Hensyn til Forbrugerne, men ogsaa og i endnu højere Grad af Hensyn til de paagældende Erhverv og Virksomheder selv. Ikke mindst i et Land som Danmark, hvor Andelsbevægelsen er saa udbredt, vilde saadanne Erhverv hurtigt gaa tilbage, idet Forbrugerne hurtigt vilde søge hen til Andelsforeninger, til For- brugsforeninger for at faa deres Vareforbrug dækket.

Jeg har altid anset det for gavnligt, at der var Konkurrence mellem Andelsbevæ- gelsen og de frie Erhverv. Jeg tror, det er styrkende for begge Parter. Jeg tror, at man derigeennem paa begge Sider dygtig- gøres til at kunne tjene Forbrugerne paa den bedste Maade. Men man maa da ogsaa fra den anden Side erkende, at hvis de frie Erhverv betjener Forbrugerne lige saa godt eller maaske bedre end Andelsbevægelsen, har man ikke Grund til at forfølge de frie Erhverv, lægge dem Hindringer i Vejen, men tværtimod Grund til at anerkende deres Indsats i Samfundsudviklingen.

Jeg pegede under Finanslovforhandlin- gen paa, at den højtærede Erhvervsminister har Midler til at danne sig en Mening om, hvorvidt der beregnes en urimelig For- tjeneste. Det har man gennem Andelsbe- vægelsen. Det har man gennem den Kon- kurrence, man der har. Det har man gennem Brugsforeningernes Priser. Ogsaa Forbru- gerne kan ved Hjælp af disse danne sig en Anskuelse derom. Men den højtærede Er- hvervsminister har en særlig Lejlighed til